

ד"ר אסף פוזנר משרד עורכי דין
Dr. Asaf Posner Law Office

www.posner-law.co.il | office@posner-law.co.il

טל': (972) 02-6426666 | פקס: (972) 02-6795050

בית אמות הר חוצבים, רחוב קרית המדע 11, ת.ד. 45152, ירושלים 9777611

Beit Amot Har Hotzvim, 11, Kiryat HaMada St., P.O. BOX 45152, Jerusalem 9777611, Israel

סיכום שנת הנזיקין: 2021

כנס שלוחה – 13.1.2022

ד"ר אסף פוזנר, עו"ד

סיכום שנה: פיצויים

1. פיצויים עונשיים: דנ"א 9977/17 הרשות הפלסטינית נ' עזבון מנטין (נבו 21.4.2021) הערות:

- א- מפסקי הדין האחרונים של המשנה לנשיאה מלצר.
- ב- דחיית דנ"א: האם עליית קרנם של הפיצויים העונשיים?
- ג- ניתן לפסוק במקרים של התנהגות חמורה או פגיעה חוקתית (ולעיתים ברשלנות מקוממת: **בן צבי נ' היס**).

2. ע"א 71/18 הרשות הפלסטינית נ' יורשי בן שלום (נבו 10.3.2021): מי זכאי הקצה לפיצויים

עונשיים? האם חלים תנאי אלסוחה? הערות:

- א- אחים ואחיות עומדים בתנאי אלסוחה.
- ב- יש צורך בהוכחת התנאי הרביעי (בניגוד להכרעת המחוזי). מה ההיגיון?? כיצד משתלב עם מהות הפיצוי העונשי?
- ג- פיצוי עונשי אינו מחייב בחירת עילה לפי חוקי התגמולים והפיצויים הספציפיים: ליישום ראו רע"א 7281/19 הרשות הפלסטינית נ' מנטין (נבו 5.5.2021). אחרת, אין טעם לתבוע: ת"א (מחוזי ירושלים) 59361-08-20 **פלוני נ'**

ארגון חמאס (נבו 24.8.2021).

סיכום שנה: פיצויים (2)

3. **פיצויים בהליך הפלילי (על פי חוק העונשין): פסיקת פיצויים אלו גם בגין תאונות דרכים: רע"פ 7505/21 גויחמן נ' מדינת ישראל (נבו 11.11.2021).** האם כרסום בכלל ייחוד העילה? וכיצד משתלב עם רע"א 1519/20 (המשך משנת 2020)?
4. **פיצויים עונשיים בתביעה נגררת: ת"א (מחוזי ירושלים) 39030-04-18 עזבון אבו חדיר נ' דוד (נבו 23.12.2021).** האם כרסום בדרישה לייחודיות הדין הפלילי?
5. **פיצוי בהליך פלילי מוחרג מהפטר: פש"ר (מחוזי ב"ש) 48865-03-17 המרכז לגביית קנסות ואגרות נ' הכונס הרשמי (נבו 21.8.2021).** מה הדין בפיצוי עונשי בהליך אזרחי?

סיכום שנה : פיצויים (3)

6. הכנסה בשחור :

- א- ע"א 4816/20 לסקוב נ' פלונית (נבו 10.3.2021) : חזרה על ההלכה בדבר פיצוי על הכנסה בשחור ; הכבדה ראייתית על הטוען לפיצוי ; תוספת : יש להפחית "ולו במעט" את הפיצוי הנפסק.
- ב- הבחנה בין ניזוק שדיווח באופן כוזב לרשות המיסים (השתק שיפוטי) לבין ניזוק שאינו נדרש לדווח באופן אישי.
- ג- הבחנה בין שכיר לבין עצמאי : למה אין הבחנה בין סוגי שכירים? והשוו לתניית גדרון : ע"ע (ארצי) 15868-04-18
- כותה – **מדינת ישראל משרד המשפטים** (נבו 7.4.2021) ; ברמן – זכאי לתשלום על טיפוס ללא דיווח : ע"א 4660/20 פלוני נ' המאגר הישראלי לביטוחי רכב ("הפול") (נבו 10.3.2021)
- ד- הבחנה בין המדווח לבין אלמנה (יורשת?) ותלויים : האם בדומה לסעיף 7ב לחוק הפלת"ד? ע"א 5155/20 איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון פלוני (נבו 3.5.2021) אך ללא "רוחב לב".
- ה- למה צריך להפחית "ולו במעט"? על ההבחנה בין הכנסה בשחור לפנייה לנערות ליווי (ע"א 11152/04)

סיכום שנה: פיצויים (4)

7. **תלויים:** האם מי שהתכוון למסד קשר בעתיד ייחשב לתלוי עתידי. דחייה בבית המשפט המחוזי: ע"א (מחוזי ב"ש) 6901-10-20 ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' עזבון מ.ש. (נבו 21.6.2021). חזרה חלקית (קשר נוכחי – די בשותפות זוגית ללא דרישה לידועים בציבור – שיכול להוביל לתלות עתידית): רע"א 5096/21 פלוני נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ (נבו 15.12.2021).
8. **היעדר זכאות לפיצוי רגשי לתלויים:** ע"א 6550/20 עזבון סלאמה נ' מנורה חברה לביטוח בע"מ (נבו 3.5.2021)
9. מדוע ידה חלקית (השוואה בין צבא לכלא): בג"ץ 3390/16 עדאלה נ' הכנסת (נבו 8.7.2021), השופט עמית

סיכום שנה: פיצויים (5)

7. **אלסוחה: הגמשת התנאי הרביעי במקרה של נכות קודמת: ת"א (מחוזי ירושלים)**

10977-11-14 פלוני נ' נתשה (לא פורסם 6.10.2021). השופט יעקובי.

8. **היוון – סיבוב נוסף: האם התגלה הסדק הראשון במשולש של הלכת ההיוון:**

א- הלכת ע"א 2278/16 חלה רק בין המזיק לניזוק: ע"א 6037/19 המוסד לביטוח לאומי נ' כאן בונים בע"מ (נבו

21.8.2021). תביעת הסיבוב של המל"ל מחושבת לפי התקנות. האם זליגה דומה צפויה ביחס לשיעור ההיוון?

ב- עמדה מנוגדת: **המוסד לביטוח לאומי נ' מועצה אזורית מגילות ים המלח. תזכורת משנת 2020.** השופט עמית

דיבר על "תקופת ביניים" בגלל הבחירות. האם חלפה תקופה זו?

ג- ומה עם המצב הכלכלי והבטחת "קרנות לניזוקים"? האם כשהמדינה – המזיק הגדול במשק – לא צריכה

לשלם לפי שיעור היוון כלכלי אמיתי, מושארים הניזוקים לאנחות??

סיכום שנה: פיצויים (6)

9. הלכת השב"ן: המשך משנת 2019 ושנת 2020

א- **הלכת השב"ן המקורית**: דעת המיעוט (השופטת וילנר): מדרון חלקלק (האם צריך לעשות מכרז בין שירותי השב"ן?) דעת

הרוב (השופט עמית) – הקטנת הנזק **לא** מחייבת בחירה בשב"ן ספציפי (האם בגלל ששב"ן הוא much of the same?)

ב- אלא שכפי שמתברר: שב"ן במכבי (רק בשירותי בריאות) שווה הרבה יותר (תרופות יתום יקרות מאוד): בג"ץ 2499/21

מכבי שירותי בריאות נ' שר הבריאות (נבו 22.12.2021)

ג- מה צופן העתיד: האם "הקטנת נזק" מחייבת לעבור לקופ"ח מכבי? האם רק במחלות ספציפיות? האם ניתן לעבור לאחר

פסק דין? ומה יקרה אם יהיה מעבר מאסיבי שיוביל לשינוי תנאי השב"ן?

10. המשולש הקדוש: השבת המצב לקדמותו או הפנמת מלא הנזק (ניכוי פנסיה קודמת לתאונה,

שהפכה לפנסייט שארים) – מה גובר?

פסק הדין שבוטל ברע"א 1659/21 יונה נ' כלל חברה לביטוח בע"מ החלטות מהימים 30.9.2021 ו-11.10.2021 (ההליך

במחוזי: ע"א (מחוזי ת"א) 48891-10-19 מיום 10.1.2021. האם התוצאה (שבוטלה) ידועה מראש?

סיכום שנה: רשלנות רפואית

1. **מתי מתערבים בהחלטות רופאים: ע"א 7276/18 עזבון פלונית נ' מדינת ישראל (נבו 2.3.2021);**

עתירה לדני"א נדחתה (דני"א 1812/21 מיום 1.6.2021)

א- הבדל בין טענות טיפוליות (שברפואה) לבין ענייני ניהול ולוגיסטיקה (שאינם ברפואה). אסף פוזנר "סטנדרט רפואי וסטנדרט משפטי" **רפואה ומשפט** 26, 48 (2002).

ב- **מהי ההלכה?** רוב – דחיית התביעה הספציפית. פה אחד – אימוץ ההבחנה העקרונית.

2. **חיסונים: היעדר קש"ס בין חיסון שפעת לבין TM: ת"א (מחוזי ירושלים) 44312-01-18 פלוני**

שירותי בריאות כללית (נבו 1.7.2021). השופט דראל

א- יש צורך בעדות מחקרית ברורה לקשר סיבתי.

ב- אין צורך (ואולי אסור?) לתת נתונים על סיכונים נידחים?

ג- ומה השפעת הפייק ניוז בעניין הקורונה? דומה שיש צורך בהוכחת חיסון פגום או רשלנות בנתינתו.

סיכום שנה: רשלנות רפואית (2)

3. נזק ראייתי:

- א- ע"א 1399/20 פלוני נ' שירותי בריאות כללית (נבו 27.12.2021): מה (ומי) צריך להוכיח לצורך החלת נזק ראייתי לעניין גובה הנזק? האם קיים פיצוי נפרד בגין גרימת נזק ראייתי והתרת הספקות? עמדת השופט גרוסקופף (במיעוט); האם אימוץ עמדת השופט שטיין בספרו ובמאמרים?
- ב- ת"א (מחוזי ירושלים) 39551-10-14 פלוני נ' בן שושן, פס' 229 (לא פורסם 1.9.2021) השופט דראל. נזק ראייתי בין חוסר הסבר לבין מתן הסכמה (בהינתן הסכמה מדעת אמיתית).

4. עוולות טרום לידתיות:

- א- אין צורך לפרסם שינוי הלכה לציבור: ת"א (מחוזי ת"א) 65580-12-17 ע.ז. נ' המרכז הרפואי תל-אביב (נבו 10.9.2021)
- ב- הולדה בעוולה בגין היעדר אבחון מחלה אצל האח הגדול: ת"א (מחוזי חיפה) 41818-08-15 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 8.8.2021)
- ג- "אימוץ בעוולה" – האם עילה חדשה? ת"א (מחוזי ת"א) 56298-07-12 א.ב. נ' בית שבתי לוי (נבו 11.5.2021)

סיכום שנה : אוטונומיה

1. אין אוטונומיה לעובר: רע"א 1081/21 פלונית נ' שירותי בריאות כללית (נבו 1.9.2021). **אימוץ עמדתי בספר עוולות טרום לידתיות.** ומה יהיה עם קטני-קטנים?
 2. ניכוי גמלאות מ"ל מפיצוי בגין פגיעה באוטונומיה: ע"א 7444/18 פלוני נ' מרכז רפואי העמק (נבו 23.8.2021).
- האם וויתור על הדרישה לקש"ס לנזק במסגרת הניכוי?

סיכום שנה : תאונות דרכים

1. **פיצויים בהליך פלילי בפלת"ד: רע"פ 7505/21 אליו התייחסנו לעיל**
2. **נסיעה בחריגה מתנאי הפוליסה: דנ"א 5325/19 הכשרה חברה לביטוח בע"מ נ' פיקאלי (נבו 7.7.2021) – חריגה מתנאי הגיל בפוליסה מהווה הוספת סיכון (ולא הרחבה) ולכן אינה מבוטחת. הפיכת הלכת רע"א 9849/17 משנת 2019**
3. **אופניים חשמליים: המשך מע"א 7451/19 משנת 2020 דחיית עתירה לדיון נוסף תוך המלצה להסדרה חקיקתית: דנ"א 7340/20 פלונית נ' פלוני (נבו 4.3.2021)**

פסק(י) הדין המרכזי(ים) של השנה:

ע"א 206/20 טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ נ' טי.אנד.אם גושן – שירותי ביטחון בע"מ

(נבו 13.12.2021); דנ"א 4960/18 זליגמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ (נבו 4.7.2021)

א- הבחנה בין מבטח לפי חוק הפיקוח למבטח לפי חוק חוזה ביטוח: מה עם MDU, MPS, ענבל

(ת"א 11224/06 השופט דראל, בימ"ש שלום), קרן עצמית של מוסד רפואי (חוזר 5/2013; הדסה)

או מבטח משנה?

ב- השלכות: ריבית 28א? מועד ודרך התשלום (27-27א)? גילוי מסמכים?

ג- מיהו מבטח לעניין חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות? המשך לת"א 11025-09-17

- ד- ס' 86 לפקנ"ז: הבחנה בין ביטוח שיפוי לביטוח פיצוי – האם גם בנזקי גוף? ומנגד, שובר – ותשלום בצידו (שיבוב/תחלוף).
- ה- מי זכאי לתבוע תביעת שיבוב?
- ו- עמדת המאסדר: לא מהווה עמדה מחייבת ואף נגועה במקרים רבים בניגוד עניינים מובנה (כשל רגולטורי). מה עם משרד הבריאות? ומה עם איגודים מקצועיים (שאינם אפילו מאסדר) כמו הר"י והאיגודים השונים? אסדרה מדיקו-לגלית.

סיכום שנה : עוללות

1. **המשך משנת 2019** : עיקור (ללכת בלי ולהרגיש עם) של הלכת **ב.ת.ב.** : דנ"א 1996/19 קוגן נ' **ב.ת.ב.**

(נבו 11.1.2021). הנאמן אינו חלק מהדיון הנזיקי; אין להניח שיבקש בדיקות חודרניות; צורך בפירוט פשרות ופסקי דין (לא גלובאלי; ציפייה אופטימית); יש להניח שניזוקים ימשיכו לתבוע.

2. **"אחרי למחוזי" – סיבוב פרסה? על הווריאנטים בהחלטות הנוגעות לאגרות המשך מ2020** :

1. α : השוואה בין 2.5% לאגרת נזקי גוף מלאה : ת"א 18843-01-19. **השופטת בר אשר.**

2. Δ : השוואה בין 1.25% לאגרה הראשונית בנזק גוף : ת"א 2303-06-20 **החלטה מיום 29.10.2020. השופטת בר אשר (והשופט**

ויצמן : ת"א 70591-10-18). לבעיות : נתנאל פוזנר "אחרי למחוזי" : על מותה של אגרת הקנס בתביעות נזקי גוף" **לשכת עורכי**

הדין מחוז ירושלים (2021) <http://www.jerusalembar.022.co.il/BRPortal/br/P102.jsp?arc=2595592>

3. ○ : **"הטפל הולך אחר העיקר"** : בשלום בהתאם להחלטה מיום 29.10.2020, ובמחוזי עד 2.5 מיליון ₪ **תשולם אגרת**

נזקי גוף : ת"א 2303-06-20 פלוני נ' שפר (נבו 14.4.2021) השופטת בר אשר.

ללא שינוי חקיקתי : מה צופנת לנו השנה הבאה והאם יש צורך ברפורמה חקיקתית בתחום אגרות נזקי הגוף?

עוללות(2) – לקראת 2022

3. מיסוי ריביות על פיצוי נזיקי:

- א- חיוב במס רווחי הון על ריבית עד למועד פסק הדין: רער"צ (שלום ירושלים) 54350-02-21-21 **פלוני נ' הפול** (לא פורסם 24.10.2021) (השופט ארנברג) בעקבות עמדה מפתיעה של רשות המיסים (למרות סעיף 9(7)). תלוי בערעור: רצ"פ (מחוזי ירושלים) **פלוני נ' הפול** (השופטת אבמן-מולר)
- ב- האם יש היגיון במיסוי שונה בין מי שזכה לפסק דין "גלובלי" למי שזכה לפסק דין אקטוארי?
- ג- מה זה משנה? **חיוב פיצויים במס = פיצוי אבדן השתכרות ברוטו בפלת"ד** (סעיף 4(א)(2); ספרו של השופט ריבלין)

להתראות בשנה הבאה

ד"ר אסף פוזנר משרד עורכי דין
Dr. Asaf Posner Law Office

www.posner-law.co.il | office@posner-law.co.il

טל': (972) 02-6426666 | פקס: (972) 02-6795050

בית אמות הר חוצבים, רחוב קרית המדע 11, ת.ד. 45152, ירושלים 9777611

Beit Amot Har Hotzvim, 11, Kiryat HaMada St., P.O. BOX 45152, Jerusalem 9777611, Israel

תודה לכולם

לצפייה במצגת ובחומרים נוספים ראו:

www.posner-law.co.il